

Udtalelse 2

Et Demokratisk Europa

Forslag til udtalelse:

Den kendte verdensorden er i opbrud. Autokratierne vinder indpas på verdensscenen, mens demokratierne er på retræte. Fremtidens verdensorden er på spil i disse år.

Vesten oplever en stigende polarisering blandt sine borgere. Afstanden mellem folk og eliter er blevet større. Der er øget mistillid til samfundets bærende søjler: vores demokratiske institutioner, tankefriheden på lærestalterne og den sandfærdige frie presse. Politik er blevet afkoblet fra de folkelige bevægelser. Mediebilledet er mere fragmenteret end nogensinde. Overalt i vesten har det banet vejen for antidemokratiske strømninger.

Tendensen finder også sted på vores eget kontinent, hvor flirtten med antidemokratiske styreformers mødes med berøringsangst og fjendtlige autokratiers overtagelse af kritisk infrastruktur bydes velkomment med åbne arme. Fremtidens verden og fremtidens vesten har brug for et demokratisk Europa, som kan agere læhegn når de autokratiske vinde blæser. Men det kræver, at EU ikke lader stå til, mens vores demokratier svækkes. Vi skal turde tro på, at større splittelse skal mødes med mere inddragelse. Og at Europas fundament af demokrati, ligeværd og menneskerettigheder ikke er en del af problemet, men en del af løsningen. Det skal forsvares og udbygges.

Fremmede magter forsøger aktivt at destabilisere vores fredelige og demokratiske Europa. Overalt i EU bliver kritisk infrastruktur opkøbt, særligt har Kina i de seneste år investeret massivt i opkøbet af elnet, telekommunikation, grøn energiproduktion, havne og lufthavne i EU. Dette er sket samtidig med at EU har udvist en forbløffende naivitet, når det kommer til sit afhængighedsforhold af russisk gas. Det er ikke kun energipolitik, som er sikkerhedspolitik. Det er handelspolitik i den grad også.

Fremvæksten af Tech-giganternes indflydelse på vores demokratier, senest med den galoperende udvikling inden for kunstig intelligens skal mødes med demokratisk regulering og kontrol. De nye teknologier kan binde os tættere sammen, men har samtidig også potentialet til at slå større sprækker i vores demokratier med misinformation og negativ prægning af særligt unge.

Presset på EU's og medlemslandenes demokratier kommer også inde fra. EU-systemet har i den nuværende valgperiode oplevet en af historiens største korruptionsskandaler, hvor politikere og lobbyister er blevet forgyldte i fremmede magters forsøg på at købe sig til indflydelse i Europa. Der er tydeligvis behov for opstramninger af reglerne, f.eks. inden for regulering af EU-politikers bijobberi, bedre gennemsigtighed mht. møder, en opbremsning af partidonationer med relation til fremmede magter mv. Samtidig skal EU spille en større rolle i kontrollen med korruption og nepotisme blandt medlemslandene.

Demokratiet har været på retræte i flere EU-medlemslande de seneste år. Menneskerettigheder, den frie presse, domstolenes uafhængighed og uddannelsesinstitutionernes tankefrihed kompromitteres politisk, mens mulighederne for sanktioner er begrænset. Der er høje krav til demokrati, mindretalsbeskyttelse, menneskerettigheder og retsstat, når et land ønsker optagelse i EU. Det skal vi fastholde. Men vi skal samtidig udbygge mulighederne for politiske og økonomiske sanktioner, hvis et medlemsland slækker på netop disse krav efter det er optaget. I sidste ende skal det være muligt at blive ekskluderet fra fællesskabet, hvis demokratiet trædes under fode.

Dog spiller det europæiske civilsamfund en afgørende rolle for fremmelsen af demokrati i medlemslande med autokratiske styreformere. Vi ser med stor bekymring på tendenser, der forsøger at sætte foden ned for disse civilsamfund. Samtidig står vi kritisk overfor Europa-Kommissionens forsøg på at ændre rammerne for civilsamfundet i EU, der risikerer at gøre mere skade end gavn.

Derfor mener DUF, at:

- EU skal bremse autokratiets opkøb af kritisk infrastruktur i Europa.
- EU skal gå forrest, når det kommer til at sikre vores demokrati mod mulige negative konsekvenser af AI.
- EU skal skabe en grøn energipolitik, som gør os uafhængige af autokratier uden for EU's grænser.
- EU skal styrke indsatsen mod korruption og nepotisme i såvel EU som i medlemslandene.
- EU skal kæmpe for domstolenes uafhængighed, den frie presse og tankefriheden på uddannelsesinstitutionerne.
- EU skal fastholde sine høje standarder for demokrati, retsstatsprincipper, menneskerettigheder og mindretalsbeskyttelse ved fremtidige udvidelser.
- Europa-Kommissionens 'Defence of Democracy Package' skal gentænkes

- **Motivation:**

- Det globale tilbageslag for demokratier har også rodfastet sig i vesten, og her er der brug for at den danske ungdom står på demokratiets side. Også når demokratiet ikke blot er nationalt. EU er unikt i sin sammensætning, og ingen andre steder i verden finder man en organisation, hvor nationalstater på samme vis har afgivet sin suverænitet. Mellem en femtedel og halvdelen af dansk lov er påvirket af EU-lovgivning. Det fordrer, at EU-systemet hviler på et demokratisk fundament. Det er ikke nødvendigvis DUF's rolle at tage stilling til, hvorvidt det er godt eller skidt at være en del af EU. Men den brede danske ungdom må insistere på, at en overnational institution, der er så omfangsrig som EU og som alt andet lige er en stor del af vores tilværelse, må og skal være demokratisk opbygget. Både mht. at sikre fred, frihed og velstand på vores kontinent og globalt, men også fordi demokratiet i sig selv har værdi og fører til menneskeværd